

8.6.2017
Uutistiedote

Länsi-Kymen Kulttuuritietoyhdistys ry

Moisiontie 163, 47200 Elimäki

Rek.nro 212.328 Y-tunnus 2620175-9
info@lansi-kymenkulttuuritie.fi

Sibeliuksen ”Aurinko ja ilo” -konsertti vuonna 1865 avatussa kulttuuriravintola Loviisan Kappelissa, os. Kuningattarenkatu 19, sunnuntaina 18.6.2017 klo 15.

Kappelin konserttibrunssi klo 13 alkaen. Konsertin järjestäjä: Länsi-Kymen Kulttuuritietoyhdistys.

Esiintyjät: Jean Sibeliuksen tyttärentytär Satu Jalas-Risito, viulu, Esa Ylönen, musiikinjohto ja piano, Laura Bucht, sello, Eero Kesti, alttoviulu, Johannes Raikas, kontrabasso, Mikko Helenius, bandoneon ja Emilia Vesalainen-Pellas, laulu

TAUSTAA

Jean Sibeliuksen jo vuonna 1868 kuolleen lääkäri-isän lapsuuskoti, Sibeliuksen talo, sijaitsee yhä Loviisan kirkon vieressä. Isän äiti ja hänen lähisukulaisiaan asui talossa vuoteen 1893 saakka. ”Loviisan mummola” oli musikaalisen Janne-pojan lapsuus- ja nuoruuskesien mieluisa kesäkoti, jonne hän palasi vielä Kullervo-sinfonian sävellystyön viimeistelyä varten työskentelemään syksystä 1891 helmikuulle 1892 saakka.

Kesällä 1888 Sibelius sävelsi Loviisassa ystäviensä, sisarustensa ja itsensä soitettavaksi mm. *Loviisa-trion* pianolle, sellolle ja viululle. Sibeliuksen kerrotaan soittaneen tuota sävellystään sekä muuta salonki-musiikkia läheistensä kanssa samana kesänä Loviisan silloisen kylpylän yhteydessä toimineessa Ravintola Kappelissa ja Kappelinpuiston kulmauksessa sijainneessa Hotelliravintola Seurahuoneessa. Huomattava osa yleisöstä oli kylpylaitoksen kansainvälistä asiakaskuntaa.

Jo tuolloin Sibelius soitti sedältään Pehr Sibeliukselta vuonna 1885 saamaansa arvokasta konserttiviulua. Nyt samassa entiseen loistoonsa kunnostetussa Loviisan Kappeli-ravintolassa samalla Sibeliuksen viululla soittaa *Loviisa-trion* sekä Sibeliuksen säveltämiä salonkitansseja ja humoreskeja hänen tyttärentyttärensä Satu Jalas-Risito.

Viulun oli ostanut Sibeliusten sukusoittimeksi Jannen vanhin setä Johan Sibelius Pietarista jo 1860-luvun alussa. Jean Sibelius käytti samaa kaunisäänistä, ilmeisesti jo 1600-luvulla rakennettua soitintaan lähes kaikessa sävellystyössään, myös säveltäessään viulukonserttonsa molempia versioita 1900-luvun alkuvuosina.

Myöhemmällä iällään Sibelius muisteli mielellään Loviisan kesiään ja luonnehti Loviisan olleen hänelle aina ”Aurinko ja ilo”.

Sävellyksillään kansainväliseen kuuluisuuteen kohonnut säveltäjämehtarimme antoi noin 1,5 vuotta ennen kuolemaansa viulun lahjaksi Margareta-tyttärensä ja kapellimestari Jussi Jalaksen 12-vuotiaalle Satu-tyttärelle tämän soittouran kannustimeksi.

1960-luvulla viulisti Satu Jalas avioitui Italiaan. Solistikonserttiensa ohessa hän on soittanut useissa kamariyhtyeissä ja -orkestereissa ja toiminut pitkään Parman konservatorion viulunsoiton lehtorina.

Koko uransa ajan Satu Jalas-Risito on käyttänyt samaa papaltaan saamaansa viulua. Pianisti Esa Ylösen kanssa hän on esiintynyt Sibelius-teemaisella ohjelmistolla aiemminkin, mm. Tsekissä vuonna 2015 ja Italiassa keväällä 2017.

Satu Jalas-Risito on tehnyt myös kaikkia Sibeliuksen musiikin ystäviä ilahduttavan päätöksen siitä, että kun hän jättää aktiivisen soittamisen taakseen, hän palauttaa ”Sibeliuksen viulun” Suomeen nuorempien soittajien käytettäväksi.

OHJELMA

Konsertin alkupuolella kansallissäveltäjämme Jean Sibeliuksen tyttärentytär viulisti Satu Jalas-Risito soittaa Esa Ylösen kanssa Sibeliuksen salonkitansseja, ja konsertin ensimmäinen puolisko päättyy Sibeliuksen Loviisassa vuonna 1888 säveltämään *Loviisa-trioon*, jossa Sadun ja Esan kanssa soittaa myös Suomen Kansallisoopperan sellisti Laura Bucht.

Konsertin toinen puolisko Kappelin terassilla alkaa kahdella Mikko Heleniuksen sovittamalla Sibeliuksen musiikkiin perustuvalla tangohenkisellä kappaleella ja jatkuu suomalaisen ja argentiinalaisen tangon sävelin. Tangoyhtyeessä soittavat Sadun, Luran ja Esan lisäksi Mikko Helenius, Eero Kesti ja Johannes Raikas, ja laulusolistina on Kansallisoopperan solistikaartiin kuuluva Emilia Vesalainen-Pellas.

Konsertin ensimmäisen osuuden jatkoksi Satu Jalas-Risito kertoo yleisölle muutamia lapsuusmuistojaan Sibeliuksen perhe-elämästä sekä papalleen soittamista viulukappaleista.

Konsertti saa Loviisan kaupungin taloudellista tukea.

Kuva: Satu Jalas-Risito